

آشنایی با مرکز ترجمه قرآن مجید به زبان های خارجی و نگاهی به ترجمه های فارسی

اشاره

با توجه به اینکه این شماره فصلنامه بینات ویژه ترجمه های فارسی قرآن کریم است از این رو از مرکز ترجمه قرآن مجید به زبان های خارجی که تنها مرکز انحصاری در این زمینه است تقاضا کردیم که ضمن معرفی آن مرکز آماری از ترجمه های فارسی قرآن را نیز جهت اطلاع علاقه مندان ارائه دهند که در ذیل ملاحظه می فرمایید .

تاریخچه تأسیس و اهداف

مرکز ترجمه قرآن مجید به زبان های خارجی در سال ۱۳۷۳ به وسیله سازمان اوقاف و امور خیریه و با همکاری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تأسیس گردید . هدف از تأسیس این مرکز ارائه ترجمه هایی گویا و به دور از تحریف قرآن مجید به زبان های زنده دنیاست . برای تحقق این هدف ، مرکز اقداماتی را انجام داده که ذیلاً به آنها اشاره می شود .

الف/ تهیه ترجمه های چاپی قرآن

برای اطلاع از محتوای ترجمه های چاپ شده ، و به منظور جلوگیری از اشتباهات گذشتگان ، مرکز نخست اقدام به تهیه نسخه های قرآنهاي ترجمه شده به زبان های مختلف نمود که تا کنون تعداد آنها به بیش از پنج هزار جلد می رسد که توسط ۱۱۵۵ مترجم به ۱۰۸ زبان ترجمه شده است .

ب/ آرشيو مقالات و بحث های نظری ترجمه قرآن

بدون شک، اطلاع از نقد و نظرها در مورد ترجمه های قرآن و کیفیت آنها، یکی از اقدامات لازم در این زمینه است. به همین جهت تحقیق و جست و جو در مطبوعات داخلی و خارجی پیرامون نقطه نظرهای ارائه شده در رابطه با ترجمه های چاپ شده قرآن و مباحث نظری ترجمه برای اطلاع از محتویات ترجمه ها و کیفیت آنها انجام گرفته، که تعداد مقالات آرشيو شده در این زمینه بالغ بر قریب یکهزار مقاله به زبان های: انگلیسی، آلمانی، ایتالیایی، اردو، ترکی استانبولی، ترکی آذری، عربی، چینی و فارسی می باشد.

ج/ ایجاد کتابخانه تخصصی ترجمه

در کنار گنجینه قرآن های ترجمه دار، کتابخانه ای تخصصی تشکیل شده که بیش از ۴۴۰۰ جلد اثر در زمینه فرهنگ های زبان شناسی، دائرة المعارف ها، فهرست های کتاب شناسی، تاریخ و جغرافیای کشورهای مختلف را در ۵۵ زبان در خود جای داده است.

د/ تهیه شناسنامه اجمالی ترجمه ها

برای شناسایی ترجمه ها چه از نظر صحت و اتقان و چه از نظر شیوایی و رسایی و چه از نظر ویرایش و نگارش، برای هر قرآن شناسنامه ای مجزا تهیه شده که در آن محورهای مختلفی مورد ارزیابی قرار گرفته است، از جمله: سوابق مترجم، کیفیت ترجمه، میزان آگاهی مترجم از زبان مبدأ و مقصد، منابع مورد استفاده در ترجمه، تعریف و تقریظ دیگران بر آن ترجمه، نقطه نظرها و دیدگاه های مترجم، کیفیت چاپ از نظر بی غلط بودن و مسائل دیگر.

ه/ ترجمه های انجام شده و در دست انجام

مرکز تاکنون ترجمه انگلیسی، و ترکی آذری و بخشی از ترجمه فرانسوی قرآن را به پایان رسانده و منتشر کرده است، و هم اکنون ترجمه چینی و ترکی استانبولی به اتمام رسیده و در حال ویرایش و بازرسی می باشد، همچنین گروه ترجمه قرآن به زبان اسپانیایی، پشتو و روسی تشکیل شده و هم اکنون در حال انجام مقدمات ترجمه قرآن هستند و ادامه ترجمه فرانسوی نیز در دست انجام می باشد.

و/ انتشار مجله تخصصی «ترجمان وحی»

برای اطلاع و استفاده همگان از ترجمه های مختلف قرآن در سطح جهان، و به منظور نقد و بررسی آنها، همچنین برای استفاده از نظرات و تجربیات محققان، مترجمان و متخصصان در فن ترجمه، مرکز اقدام به انتشار مجله ای تخصصی پیرامون مباحث نظری ترجمه قرآن نموده، که این مجله هر شش ماه یکبار منتشر می شود و تاکنون ۱۸ شماره آن انتشار یافته است.

موضوعاتی که مجله ترجمان وحی به آنها می پردازد:

۱. مقالات نظری درباره مبانی ترجمه.
۲. مقالات نظری درباره فهم متون مقدس، از جمله فهم و تفسیر قرآن کریم.
۳. معرفی، بررسی و نقد ترجمه های قرآن کریم به زبان های مختلف.
۴. معرفی تازه ترین ترجمه های قرآن کریم به زبانهای معروف و زنده دنیا.
۵. معرفی و آشنایی و گفت و گو با مترجمان زنده قرآن کریم.
۶. انتشار بخشهایی از ترجمه های انجام گرفته در مرکز.
۷. درج اخبار پژوهشی مربوط به ترجمه قرآن کریم.
۸. طرح و بررسی آرای اسلام شناسان مسلمان یا مستشرقان درباره تاریخ، زبان و علوم قرآنی.

ز / تدوین کتاب شناسی جامع ترجمه های فارسی مخطوط

به شهادت اسناد و مدارک تاریخی، اولین ترجمه قرآن مجید، به زبان فارسی انجام گرفته است و ایرانیان با عشق و علاقه وافری که به دین مبین اسلام و کتاب آسمانی قرآن داشته اند، همواره به این امر مقدس همت گمارده اند، اما متأسفانه تاکنون آمار جامعی نسبت به نسخه های خطی ترجمه فارسی که در سراسر جهان و در موزه ها و مراکز مختلف علمی و فرهنگی نگهداری می شود ارائه نشده است. اکنون در مرکز ترجمه قرآن مجید طرحی در دست انجام است که حاصل آن شناسایی کلیه نسخه های موجود از ترجمه قرآن به زبان فارسی است که در نقاط مختلف جهان نگهداری می شود و هم اکنون جلد نخست آن که حاوی اطلاعاتی راجع به یکهزار نسخه خطی از ترجمه های فارسی است چاپ شده است.

ح / تدوین کتاب شناسی توصیفی ترجمه های چاپی

خوشبختانه آمار ترجمه های چاپی قرآن در مرکز به حدی رسیده که می توان برای زبان های مختلف، کتاب شناسی توصیفی تألیف و مخاطبین آن زبان را با کیفیت ترجمه های چاپ شده از آن زبان آشنا نمود. این کار برای زبان های فارسی، انگلیسی و اردو که از آمار بیشتری برخوردارند در دست انجام است.

ط / تهیه فهرست مقالات فارسی و فهرست مقالات پیرامون ترجمه های اروپایی قرآن.

ی / گسترش واحد رایانه و ارتباط با شبکه اینترنت، اسکن کردن قرآن های مترجم، راه اندازی و تکمیل بانک وحی تحت ویندوز، اوس آر و تصحیح قرآن های مترجم به زبان خارجی.

ک / شروع ترجمه قرآن از سال گذشته به زبانهای: اسپانیایی، ژاپنی، دانمارکی و آلمانی.

ل / ترجمه و تفسیر قرآن به زبان فرانسه

قرآن مجید تاکنون بیست و سه بار به زبان فرانسه ترجمه شده است. برخی از این ترجمه‌ها، به خصوص نخستین آنها که به وسیله خاورشناسان انجام شده، عاری از جهت‌گیری‌های عقیدتی نیست. برخی دیگر، که همچنان دستاورد خاورشناسان است، از لحاظ محتوا و درک معانی قرآن دارای ضعف‌هایی است. دسته سوم نیز، که اغلب به وسیله خود مسلمانان انجام شده، فاقد زبانی پیراسته است. از این رو مرکز ترجمه قرآن مجید به زبان‌های خارجی، درصدد برآمد ترجمه نویینی به زبان فرانسه ارائه دهد که نقص‌های مذکور در آن راه نیافته باشد، و خوشبختانه توانست در این مهم از همکاری آقایان یحیی علوی (کریستیان بنو) مسلمان فرانسوی الاصل و دکتر در فلسفه و عرفان اسلامی، و جواد حدیدی، دارای تحصیلات حوزوی و درجه دکتری در زبان و ادبیات فرانسه، بهره‌مند گردد. کتاب حاضر، در ۶۲۴ صفحه، که ترجمه و شرح سوره‌های فاتحه و بقره را دربردارد، نتیجه سه سال کار مشترک آنان و شامل بخش‌های پنجگانه زیر است:

۱. ترجمه فرانسوی آیات همراه با متن عربی آنها.
۲. شرح مطالعات و تحقیقات مترجمان در مورد هر کلمه یا آیه، همراه با بسامد کلمات در سوره‌های دوگانه.

۳. ترجمه کلمه به کلمه آیات در ستون‌های دو ردیفی.

۴. واژه نامه بسامدی فرانسه - عربی سوره‌های دوگانه.

۵. واژه نامه بسامدی عربی - فرانسه سوره‌ها.

کوشش بر آن بوده است که ترجمه‌ای اصیل، بدون اقتباس از ترجمه‌های فرانسوی پیشین و فقط با توجه به تفاسیر و منابع عربی، که فهرست آنها در پایان کتاب آمده است ارائه شود. چنین کاری در زبان‌های اروپایی تاکنون سابقه نداشته است. امید آن که خداوند توفیق دهد تا مجلدات دیگر ترجمه نیز (جمعاً در پنج مجلد)، یکی پس از دیگری منتشر گردد.

م / ترجمه‌ای جدید از قرآن مجید به زبان انگلیسی

از چاپ اولین ترجمه قرآن مجید به زبان انگلیسی که در سال ۱۶۴۸ م توسط الکساندر راس از روی ترجمه فرانسوی دوره انجام گرفت، حدود سه قرن و نیم می‌گذرد. دومین ترجمه قرآن به زبان انگلیسی حدود ۹۰ سال بعد از آن به چاپ رسید. این ترجمه که جرج سیل آن را از روی متن عربی انجام داده بود، بیش از ۱۵۰ سال در میان انگلیسی‌زبانان بی‌رقیب بود و بارها در انگلستان و آمریکا به چاپ رسید. از اواخر قرن نوزدهم به بعد، ترجمه‌هایی جدید از قرآن کریم به بازار عرضه شد که تاکنون آمار آنها به ۶۰ ترجمه رسیده است. کمتر سالی می‌گذرد که در آن، یک یا چند ترجمه به زبان انگلیسی عرضه نشود. به رغم این که در طول قرون گذشته مترجمان قرآن

تجربه های فراوانی در این کار به دست آورده و آثار ارزشمندی از خود بر جای گذاشته اند، کمتر ترجمه ای به چشم می خورد که از کاستی ها و مسامحات خالی باشد. به همین سبب مرکز ترجمه قرآن مجید به زبان های خارجی بر آن شد تا با کمک گرفتن از افراد خیره به ترجمه ای که از دقت، سلاست و روانی برخوردار باشد اقدام کند. برای این کار، جناب آقای سید علی قلی قرایی، سردبیر پیشین فصلنامه انگلیسی «توحید» که در ترجمه متون دینی سابقه ای طولانی دارد انتخاب و کار آغاز گردید. اکنون به خواست خدا ترجمه به پایان رسیده و چاپ شده است. برای آگاهی از ویژگی های این ترجمه تذکر نکات زیر لازم است:

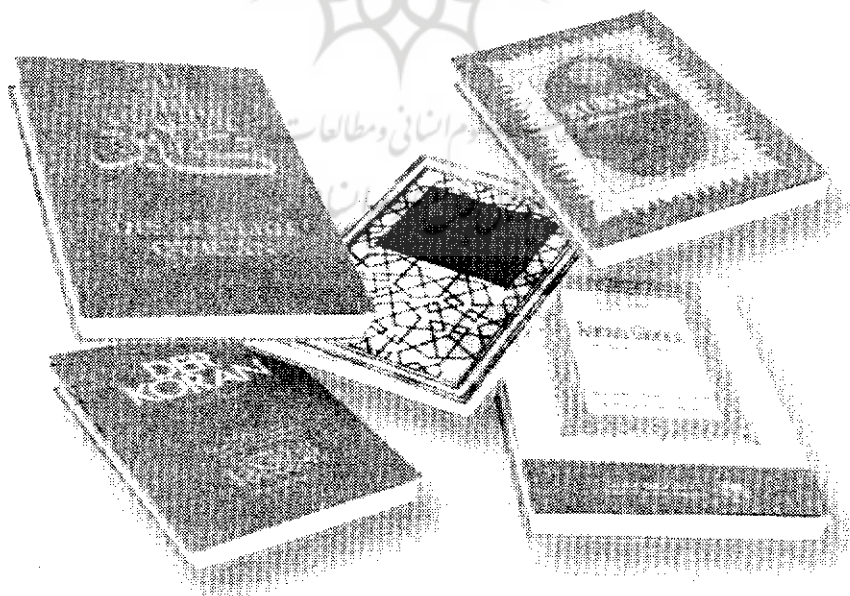
۱. ترجمه با نثری سلیس و روان و خالی از واژگان متروک و کهن نگارش یافته است.
 ۲. این ترجمه براساس منابع مهم تفسیری، به ویژه تفاسیر مأثور از امامان اهل بیت علیهم السلام انجام گرفته است.
 ۳. در این ترجمه از جدیدترین نظریه های علمی درباره فن ترجمه استفاده شده است.
 ۴. از دخالت دادن تعصبات فرقه ای در ترجمه و توضیحات پرهیز شده است.
 ۵. چنانچه در آیه قرائت یا تفسیر دیگری وجود داشته که از اهمیت برخوردار بوده، به آن قرائت یا تفسیر نیز اشاره شده است.
 ۶. ترجمه و متن در دو ستون موازی قرار گرفته اند، به گونه ای که هر بخشی از متن که در یک سطر آمده ترجمه اش نیز در سطر مقابل آن قرار گرفته است. این روش در ترجمه های قبلی سابقه نداشته است.
 ۷. واژه نامه، فهرست اصطلاحات و علایم وقف در پایان ترجمه آمده است.
- امید است این ترجمه در راستای اتخاذ مبنایی در ترجمه قرآن به زبان های گوناگون دنیا، گامی اصولی و تعیین کننده باشد.
- ن/ جدیدترین ترجمه قرآن به زبان ترکی آذربایجانی

تاکنون بیش از یکصد بار قرآن کریم به لهجه های گوناگون زبان ترکی ترجمه شده است که از میان آنها ده نوع به زبان ترکی آذربایجانی اختصاص دارد. برخی از این ترجمه ها، به خصوص ترجمه های کلاسیک ترکی آذربایجانی، از لحاظ محتوا، انعکاس معانی، مطابقت افعال در ترجمه و متن و انتخاب معادل دقیق واژگان در سطحی عالی قرار دارند. ولی از حیث زبان و ادبیات دارای ضعف هایی هستند. ترجمه های معاصر، به عکس ترجمه های کلاسیک و کهن، اگر چه دارای نثری شیوا و سلیس و ادبیات فنی هستند، اما از لحاظ محتوا و انتخاب معادل لغزش هایی دارند. نفوذ سلیقه های مذهبی و عقیدتی در این گونه ترجمه ها مزید بر علت شده

است. از این رو مرکز ترجمه قرآن مجید به زبان های خارجی درصدد برآمد با توجه به نیاز مسلمانان آذربایجانی و ترک زبانان، ترجمه جدیدی به زبان ترکی آذربایجانی تدوین کند که حتی الامکان شامل نکات مثبت ترجمه های پیشین و عاری از عیب و نقص و لغزش آنها باشد. خوشبختانه پس از پنج سال تلاش توانست با همکاری آقای رسول اسماعیل زاده دوزال که دارای تحصیلات فقه و حقوق و تحقیقات تورکولوژی است، و با یاری گروه مطالعات قرآنی مرکز، ترجمه قرآن را به زبان ترکی آذربایجانی با سه الفبای سیریلیک (کریل) و الفبای اصیل ترکی (الفبای عربی) و الفبای لاتینی به چاپ برساند. ترجمه حاضر به شکل آکادمیک و مستقیماً از متن اصلی قرآن و با نثری شیوا و سلیس، بدون دخالت دادن سلیقه های مذهبی و عقیدتی، و مطابق با آخرین پژوهش های قرآنی و یافته های تفسیری و علمی به علاقه مندان عرضه شده است.

پست الکترونیکی مرکز : E_mail:QURAN@ cthq.ir

آدرس سایت : WWW.cthq.ir

لیست قرآن‌های مترجم به زبان فارسی موجود در مرکز ترجمه قرآن مجید

اشاره:

چینش فهرست زیر بر اساس نام مترجم، محل نشر، ناشر، سال چاپ، و برخی توضیحات ضروری تنظیم شده است.

۱. شاه ولی الله دهلوی، کراچی - لاهور، تاج کمپنی، بی تا، با متن عربی قرآن مجید.
۲. رشید الدین میبدی، تهران، ابن سینا، بی تا، ترجمه به سبک ادبی است.
۳. بصیر الملک (منسوب)، تهران، محمد حسن علمی، بی تا، با متن عربی قرآن مجید.
۴. سید علی نقی فیض الاسلام، بی جا، بی نا، بی تا، با متن عربی قرآن مجید و با ترجمه تفسیر گونه از قرآن است.
۵. عمادالدین حسین اصفهانی، تهران، بی نا، ۱۳۸۶ ق، دارای مقدمه ای مفصل در مورد تاریخ نزول، علوم قرآن، تفسیر، ترجمه و تطورات آن است.
۶. ابوالقاسم پاینده، بی جا، بی نا، ۱۳۵۷ ش، با متن عربی قرآن مجید، ترجمه در یک صفحه و در دو ستون مجزا.
۷. محمود یاسری، قم، بنیاد فرهنگی الامام المهدی، ۱۳۷۳ ش، با تجدید نظر و اصلاحات توسط آیت الله حایری تهرانی.
۸. محمد کاظم معزی، قم، اسوه، ۱۳۷۲ ش. ترجمه زیر خطوط متن عربی چاپ شده است.
۹. مهدی الهی قمشه‌ای، قم، اسوه، ۱۳۷۰ ش، با متن عربی و ترجمه در دو صفحه روبرو و با شماره یکسان.
۱۰. ابوالقاسم امامی، تهران، سازمان اوقاف و امور خیریه، ۱۳۷۰ ش، ترجمه در ستون کنار متن عربی در هر صفحه آمده است.
۱۱. محمد خواجوی، تهران، مولی، ۱۳۶۹ ش، ترجمه از جهت وجوه و نظایر و غریب قرآن و مقاصد قرآن با شأن نزول آیات است.
۱۲. جلال الدین فارسی، تهران، انجام کتاب، ۱۳۶۹ ش، دارای فهرست الفبایی سوره‌ها و مکی و مدنی بودن آنها و راهنمای نشانه‌های مصطلح در آخر کتاب.
۱۳. آیه الله ناصر مکارم شیرازی، قم، دارالقرآن الکریم، ۱۳۷۳ ش، سخنی پیرامون این

ترجمه در ۴ صفحه آخر کتاب آمده است .

۱۴ . کاظم پورجوادی ، تهران ، بنیاد دائرة المعارف اسلامی ، ۱۳۷۲ ش ، متن عربی قرآن مجید و ترجمه در صفحات روبرو با شماره صفحه یکسان .

۱۵ . سید جلال الدین مجتبوی ، تهران ، انتشارات حکمت ، ۱۳۷۱ ش ، در آخر کتاب توضیحاتی آمده است .

۱۶ . محمد مهدی فولادوند ، قم ، دارالقرآن الکریم ، ۱۳۷۳ ش ، توضیحاتی در ۵ صفحه در آخر کتاب و با متن عربی قرآن آمده است .

۱۷ . عبدالمحمد آیتی ، تهران ، سروش ، ۱۳۶۷ ش ، با متن عربی قرآن مجید .

۱۸ . کوکب پور رنجبر (منسوب) ، تهران ، انتشارات اسلامی ، ۱۳۶۲ ش ، با متن عربی با ترجمه تحت اللفظی است . مانند ترجمه منسوب به شعرانی .

۱۹ . محمد باقر بهبودی ، بی جا ، مؤلف ، ۱۳۷۲ ش ، با متن عربی و تفسیری از قرآن است .

۲۰ . احمد کاویانپور ، تهران ، انتشارات اقبال ، ۱۳۷۲ ش ، مترجم از تفسیر ابوالفتوح رازی و کشف الحقایق استفاده کرده است .

۲۱ . حاج عبدالمجید صادق نوبری ، بی جا ، کتابخانه نوبر ، ۱۳۶۲ ش ، برگزیده کشف الحقایق در دو جلد با تلخیص .

۲۲ . داریوش شاهین ، تهران ، انتشارات جاویدان ، ۱۳۵۹ ش ، با متن عربی قرآن مجید و مطالبی در مورد زندگانی حضرت محمد (ص) .

۲۳ . اشرفی تبریزی ، تهران ، چاپخانه علمی ، ۱۳۷۳ ش ، با متن عربی قرآن مجید و ترجمه تحت اللفظی به صورت زیر نویس .

۲۴ . حاج شیخ رضا سراج ، تهران ، شرکت سهامی طبع کتاب ، بی تا ، با متن عربی قرآن مجید .

۲۵ . منسوب به عباس مصباح زاده ، بی جا ، بی نا ، ۱۳۱۳ ق ، با متن عربی و حواشی تفسیری و کشف الایات و غیره .

۲۶ . حکمت آل آقا ، تهران ، انتشارات اقبال ، ۱۳۵۳ ش ، با متن عربی و ترجمه فارسی در صفحه مقابل .

۲۷ . حسین واعظ کاشفی ، کانپور ، مطبع احمدی ، ۱۳۱۳ ق ، کتاب مواهب علیه معروف به تفسیر حسینی است ، دو جلد در یک مجلد .

۲۸ . سید اسدالله مصطفوی ، بی نا ، مترجم ، بی تا ، بدون متن عربی قرآن مجید .

۲۹ . الحاج احمد نواندیش (منسوب) ، بی جا ، چاپخانه زندگی ، ۱۳۳۷ ش ، ترجمه مستقلی

نیست بلکه همان ترجمه سید ابوالفضل برقعی است که ناشر آن را به این نام منتشر ساخته است .
۳۰. منسوب به شیخ سعدی، کشمیر، صدرالحسن قاسمی، ۱۹۸۲ م، با ۳ ترجمه دیگر
در فارسی و اردو .

۳۱. ریاض باری، اکسفورد، شرکت انتشارات بین المللی اسلام، ۱۳۶۸ ش، با متن عربی
است با مقدمه ای کوتاه و متعلق به فرقه قادیانی است .

۳۲. بهاء الدین خرمشاهی، تهران، انتشارات نیلوفر - انتشارات جامی، ۱۳۷۴ ت ش، با
متن عربی و پاورقی های توضیحی - تفسیری با واژه نامه قرآنی و پیوست ها .

۳۳. پژوهش دکتر علی رواقی، تهران، مؤسسه فرهنگی شهید محمد رواقی، ۱۳۶۴ ش،
نسخه کتابخانه آستان قدس رضوی (ع) .

۳۴. مخدوم نوح سندی، جام شورو - سند، سندی ادبی بورد، ۱۴۰۱ ق، با متن عربی و
مقدمه ای از مصحح ابوسعید غلام مصطفی قاسمی، اولین ترجمه فارسی در شبه قاره هند و پاکستان .

۳۵. سید جمال الدین استرآبادی، تهران، مؤسسه فراهانی، ۱۳۹۳ ق، با متن عربی، کشف
الآیات و ملحقات تجویدی .

۳۶. مصطفی خرم دل، سنندج، نشر احسان، ۱۳۷۴ ش، با متن عربی است .

۳۷. عمر بن محمد نسفی، تهران، بنیاد قرآن، ۱۳۶۲ ش، ترجمه با متن قرآن و آمیخته با
عبارات تفسیری کوتاه .

۳۸. شاهفور بن طاهر اسفراینی، تهران، شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۷۵ ش،
عنوان: تاج التراجم فی تفسیر القرآن للاعاجم . مجلدات دیگر زیر چاپ است .

۳۹. گروه فرقان، بی جا، بی نا، بی تا، با متن عربی قرآن مجید است .

۴۰. بهروز مفیدی شیرازی، کالیفرنیا، انتشارات تسلیم شدگان متحده بین المللی،
۱۹۹۵ م، از روی ترجمه انگلیسی رشاد خلیفه ترجمه شده است با متن عربی، با ضمیمه ها و
فهرست واژه ها .

۴۱. دکتر محمد جواد مشکور، تهران، چاپخانه برادران علمی، ۱۳۷۰ ش، با متن عربی و
با عنوان روح القرآن .

۴۲. صفی علیشاه، تهران، خیام، بی تا، اولین تفسیر و ترجمه منظوم قرآن مجید .

۴۳. بی نام، بی جا، بی نا، بی تا، متن قرآن با خط نسخ و ترجمه اش با خط نستعلیق، دارای
ترجمه تحت اللفظی .

۴۴. بی نام، بی جا، بی نا، ۱۲۱۳ ق، متن قرآن، خط نسخ و ترجمه اش با خط شکسته

نستعلیق، دارای ترجمه تحت اللفظی.

۴۵. بی نام، تهران، انتشارات فراهانی، ۱۳۹۶ق، به خط زین العابدین شریف، به خط نسخ با خط کوفی نوشته شده است، مشتمل است بر قرائت های مختلف. در آخر رساله ای به نام احیاء الخط دارد.

۴۶. امید مجد، نیشابور، مترجم، ۱۳۷۶ ش، ترجمه منظوم با متن عربی قرآن مجید و مقدمه از محمد مهدی فولادوند و بهاء الدین خرمشاهی.

۴۷. میرزا ابوالحسن شعرانی، تهران، کتابفروشی اسلامیة، ۱۳۷۴ ش، با متن عربی، کشف المطالب و کشف الایات می باشد. در شناسنامه آن به مرحوم شعرانی منسوب شده است.

۴۸. عبدالله صمصامی، لندن، بی نا، ۱۳۵۸ ش، با متن عربی قرآن مجید به صورت خطی و مقدمه ای از مترجم.

۴۹. ناشناخته، تهران، کتابخانه چهلستون، ۱۴۰۴ق، این قرآن در سال ۱۳۲۲ به خط ابوالقاسم خوانساری تحریر یافته است، با متن عربی.

۵۰. ناشناخته، آذربایجان، شرکت سهامی چاپ کتاب آذربایجان، ۱۳۳۳ ش، با توضیحاتی کوتاه به صورت صفحه مقابل چاپ شده و ترجمه آن حروفچینی شده است.

۵۱. ناشناخته، بی جا، محب علی، مشهور به میرزا آقابالا، بی تا، در سال ۱۲۷۷ق توسط محمد علی تبریزی ابن مرحوم میرزا محمد شفیع تحریر یافته، دارای ترجمه ای به صورت زیرنویس است.

۵۲. محمد حسین مولوی خوانساری، تهران، حاج سید احمد کتابچی، بی تا، علاوه بر متن عربی قرآن مجید، دارای تجوید القرآن، تفسیر سوره حمد علی بن حسن زواره ای، کشف المطالب و کشف الایات است.

۵۳. ناشناخته، تهران، آقا میرمحمد باقر تهرانی، ۱۲۸۱ ق، متن قرآن توسط آخوند ملامحمد صادق خوانساری و ترجمه حواشی آن توسط آقا میرزا علی تفرشی تحریر یافته، در حواشی آن خواص آیات ذکر شده است.

۵۴. نیشابوری، صاحب تفسیر معروف، تهران، مؤسسه مطبوعاتی علی اکبر علمی، ۱۳۸۳ق، به خط آقای حسین شیرازی تحریر یافته و در آغاز، کتاب های گوناگونی از قبیل لغات مشکله قرآن، تعبیر خواب، محرم نامه و تجوید القرآن و در پایان، کشف المطالب و کشف الایات به چاپ رسیده است.

۵۵. ناشناخته، بی جا، بی نا، بی تا، مشتمل بر فضیلت قرائت سور قرآنی است که در حاشیه

صفحات در ابتدای هر سوره‌ای نگاشته شده است.

۵۶. ناشناخته، بی‌جا، بی‌نا، ۱۲۸۵ ق، به خط محمد صادق خوانساری، با متن عربی قرآن مجید.

۵۷. مسعود انصاری خوشابر، تهران، فرزانه روز، ۱۳۷۷ ش، با متن عربی قرآن مجید و ویرایش بهاء الدین خرمشاهی.

۵۸. علی اکبر سروری، تهران، جمهوری، ۱۳۷۷ ش، با متن عربی قرآن مجید.

۵۹. بی‌نام، بی‌جا، بی‌نا، بی‌تا، با متن عربی قرآن مجید.

۶۰. بی‌نام، بی‌جا، بی‌نا، بی‌تا، با متن عربی قرآن مجید.

۶۱. اکبر ایران‌پناه، تهران، پیک فرهنگ، ۱۳۷۸ ش، با متن عربی قرآن مجید و ترجمه انگلیسی و فارسی.

۶۲. طاهره صفارزاده، تهران، هنربیداری، ۱۳۸۰ ش، با متن عربی قرآن مجید و ترجمه انگلیسی و فارسی.

۶۳. حسین انصاریان، قم، انتشارات اسوه، ۱۳۸۳ ش، همراه متن عربی قرآن مجید.

۶۴. آیت الله مشکینی، قم، الهادی، ۱۳۸۰ ش، با متن عربی قرآن مجید.

۶۵. ابوالفتح رازی، قم، قدس، ۱۳۷۹ ش، با متن عربی قرآن مجید، ترجمه در صفحه مقابل، با کوشش محمد مهیار.

۶۶. علی اکبر طاهری قزوینی، تهران، قلم، ۱۳۸۰ ش، با متن عربی قرآن مجید، ترجمه، توضیح و تفسیر فشرده قرآن به قرآن.

۶۷. علی اصغر حلبی، تهران، انتشارات اساطیر، ۱۳۸۰ ش، با متن عربی قرآن مجید.

۶۸. سید کاظم ارفع، تهران، فیض کاشانی، ۱۳۸۱ ش، با متن عربی قرآن مجید.

۶۹. حسینعلی کوثری، باتسدا، IBEX، ۲۰۰۰ م، با متن عربی.

۷۰. سید علی موسوی گرمارودی، تهران، انتشارات قدیانی، ۱۳۸۳ ش، همراه متن عربی و پاورقی‌ها.

۷۱. سید مهدی حاجتی، قم، انتشارات بخشایشی، ۱۳۸۱ ش، بدون متن عربی.

۷۲. محمد شائق، تهران، انتشارات فؤاد، ۱۳۸۰ ش، با متن عربی و ترجمه منظوم.

۷۳. محمود صلواتی، تهران، مؤسسه نشر و تحقیقات ذکر، ۱۳۸۱ ش، همراه با متن عربی.

۷۴. باباصفری، استکهلام، باباصفری، ۱۳۷۷ ش، بدون متن عربی.

۷۵. سیدمهدی دادور، تهران، انتشارات جهان آرا، ۱۳۸۱ ش، با متن عربی و کشف الآیات

موضوعی .

۷۶. محمد صادقی تهرانی، قم، کلیدر، ۱۳۸۲ ش، همراه با متن عربی .

۷۷. اصغر برزی، تهران، بنیاد قرآن، ۱۳۸۲ ش، همراه با متن عربی .

۷۸. ابوالفضل بهرام پور، قم، انتشارات عصمت، ۱۳۸۳ ش، همراه با متن عربی و شرح

واژگان .

۷۹. به کوشش دکتر محمد علی رواقی، تهران، فرهنگستان زبان و ادب فارسی، ۱۳۸۳ ش،

همراه با متن عربی، مقدمه و فهرست لغات، برگردانی کهن از قرآن کریم .

۸۰. ترجمه گروهی قرآن کریم، قم، دارالذکر، ۱۳۸۳ ش، با متن عربی و مقدمه در آخر کتاب .

۸۱. سید حسن ابطحی، قم، انتشارات بطحاء، ۱۴۲۵ ق، همراه با متن عربی، مقدمه و

فهرست مطالب .

۸۲. کرم خدا امینیان، قم، اسوه، ۱۳۸۴ ش، ترجمه منظوم، همراه متن عربی قرآن مجید -

چاپ اول .

۸۳. محمد فقیهی رضایی و همکاران، تهران، محراب قلم، ۱۳۸۴ ش، همراه با متن عربی

قرآن مجید - چاپ اول .

۸۴. شهاب تشکری آرانی، قم، اسوه، ۱۳۸۴ ش، ترجمه ای منظوم همراه با متن عربی

قرآن مجید - چاپ اول .

۸۵. عبدالمجید معادیخواه، تهران، نشر ذره، ۱۳۷۹ ش، همراه با متن عربی، چاپ اول -

فهرست تفصیلی مفاهیم قرآن (۱۳۷۸ ش)

۸۶. سید عاشق حسین، سره - انگلستان، Islam International Publications،

۲۰۰۳ م، همراه با متن عربی بر اساس ترجمه میرزا طاهر احمد قادیانی .